

se, mens oplysninger om antallet af enlige folkepensionister ikke kan uddrages af den foreliggende statistik.

d) Københavns kommunes rapport

Det var et centralt punkt i Københavns kommunes rapport, at der ved fordelingen af tilskud efter objektive udgiftsbehovskriterier ikke tages tilstrækkeligt hensyn til de socialt betingede forskelle, der er i kommunernes og amtskommunernes reelle udgiftsbehov, og der pegedes i denne forbindelse på den betydelige vægt, som kriteriet indbyggertal har i de nuværende fordelingsnøgler.

Disse forhold fandtes i rapporten at være hovedårsagen til, at Københavns kommune ved omlægningerne af byrde- og opgavefordelingen, herunder overgang fra procentrefusioner til generelle tilskud, har lidt et tab på ca. 475 mill. kr. i 1977-priser, eller ca. 540 mill. kr. omregnet til 1979-priser. Det svarer til ca. 3 skattepoints for borgerne i Københavns kommune.

Dette skal ses på baggrund af, at de senere års udvikling har skabt betydelige og stærkt udgiftskrævende sociale problemer for Københavns kommune, især fordi kommunen – bl.a. på grund af en uheldsmæssig boligstruktur – har oplevet en voldsom fraflytning af indbyggere i de yngre aldersklasser samtidig med, at de tilbageværende indbyggere har større behov for sociale foranstaltninger end gennemsnittet i andre kommuner (f.eks. flere enlige ældre, flere børn af enlige forsørgere).

Den omstændighed, at tilskuddene efter objektive udgiftsbehovskriterier ikke indeholder sociale fordelingskriterier ud over indbyggertal og antal indbyggere i forskellige aldersgrupper, har derfor betydet, at Københavns kommune i højere grad end andre kommuner med beslægtede problemer er blevet forfordelt ved byrde- og opgavefordelingsomlægningerne.

Som allerede nævnt har Københavns kommune selv opgjort sit tab til et beløb af størrelsesordenen 540 mill. kr. i 1979-priser og har i sin rapport stillet forslag om en ny fordelingsmetode for tilskuddene («normaludgiftsmetoden»). Denne fordelingsmetode ville ifølge arbejdsgruppens beregninger i rapporten »Kommunale udgiftsbehov« give kommunen mere end fuld kompensation for dette tab. Skulle en sådan ordning ikke kunne gennemføres, har kommunen argumenteret for en indførelse af sociale kriterier i det eksisterende fordelingsystem, eventuelt – og kun hvis en af de nævnte løsninger ikke er mulig – en særordning for kommunen.

Nærværende lovforslag bygger på en tilpasset videreførelse af det eksisterende tilskudssystem. Regeringen har herved lagt vægt på, at en tilskudsfordeling efter »normaludgiftsmetoden« indebærer så betydelige omfordelinger af ressourcer mellem kommuner og amtskommuner, at en indførelse heraf ville skabe alvorlige problemer for en række kommuner, der ville lide betydelige tab herved. Da der endvidere ved en tillempt videreførelse af »kriteriemetoden« som foreslået under c) kan tages hensyn til foreliggende og kommende statistiske oplysninger om (amts)kommunernes udgiftsbehov på det sociale område, finder regeringen ikke, at der kan være behov for en omlægning af tilskudssystemet, der vil være så gennemgribende i henseende såvel til de økonomiske konsekvenser som til principperne for tilskudsudmålingen.

Regeringen finder således, at Københavns kommunes særlige finansielle vanskeligheder må søges afbødet inden for rammerne af den justering af finansieringssystemet, der er indeholdt i lovkomplekset som helhed, og er af den opfattelse, at dette hensyn er varetaget ved de foran under c) og nedenfor under 3. og 4. omtalte forslag, således at en finansiel særordning for Københavns kommune ikke kommer på tale.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at det af Københavns kommune opgjorte tab ved overgangen fra procentrefusioner til generelle tilskud ikke fuldt ud behøver at være udslag af fordelingen af tilskuddene efter objektive udgiftsbehovskriterier. Overførslerne via de tidligere procentrefusioner fra staten til den enkelte kommune var afhængige af kommunens faktiske udgifter, således at ikke blot kommunens struktur, men også sådanne faktorer som kommunens effektivitet og serviceniveau spillede en rolle ved tilskudsfordelingen. Dette var en af hovedårsagerne til afviklingen af procentrefusionerne.

2. Tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner

Det foreslås, at statens tilskud til særlig vanskeligt stillede kommuner og amtskommuner, der for finansåret 1980 er budgetteret til 15,5 mill. kr., forhøjes til 50 mill. kr. Tilskudsforhøjelsen skyldes ønsket om at yde tilskud til de særlig vanskeligt stillede kommuner, som enten taber eller ikke tilgodeses i tilstrækkeligt omfang ved dette lovkompleks. Det er således tanken i en overgangsperiode at tage særligt hensyn til de kommuner, som både er vanskeligt stillede og lider tab ved omlægningerne.